

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU DIREKTIIV 2012/6/EL,

14. märts 2012,

millega muudetakse nõukogu direktiivi 78/660/EMÜ (mis käsitleb teatavat liiki äriühingute raamatupidamise aastaaruandeid) seoses mikro-majandusüksustega

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 50 lõiget 1,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust⁽¹⁾,

toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt⁽²⁾

ning arvestades järgmist:

- (1) 8.–9. märtsi 2007. aasta Euroopa Ülemkogu rõhutas oma järeldustes, et halduskoormuse vähendamine on oluline Euroopa majanduse hoogustamiseks ja et halduskoormuse vähendamiseks Euroopa Liidus on vaja teha ühiselt suuri jõupingutusi.
- (2) Raamatupidamine on määratletud ühe peamise valdkonnana, milles võib vähendada liidu äriühingute halduskoormust.
- (3) Komisjoni soovitus 2003/361/EÜ⁽³⁾ on määratletud mikroettevõtted ning väikesed ja keskmise suurusega ettevõtted. Samas on nõupidamistel liikmesriikidega ilmnenud, et kõnealuses soovitusel mikroettevõtete jaoks esitatud suurskriteeriumid võivad olla raamatupidamise seisukohast liiga ranged. Seepärast tuleks luua mikroettevõtete alamkategooria, nn mikro-majandusüksus, et hõlmata äriühingud, kelle bilansimahu ja netokäibe suurskriteeriumid on vähem ranged mikroettevõtetele kehtestatud.
- (4) Mikro-majandusüksused tegelevad üldjuhul ettevõtlusega kohalikul või piirkondlikul tasandil ega tegutse piiriüleselt või tegutsevad piiriüleselt vähesel määral. Lisaks mängivad nad olulist rolli uute töökohtade loomisel, teadus- ja arendustegevuse edendamisel ning uute majandustegevuste loomisel.

(5) Mikro-majandusüksustel on piiratud vahendid, millega rangeid regulatiivseid nõudeid täita. Samas kehtivad nende suhtes sageli samad finantsaruandlusreeglid nagu suuremate äriühingute suhtes. Need reeglid koormavad mikro-majandusüksusi nende suurusega võrreldes ebakohaselt ja seepärast ei ole reeglid kõige väiksemate ettevõtete suhtes suurematega võrreldes proportsionaalsed. Seepärast peaks olema võimalik vabastada mikro-majandusüksused teatavatest kohustustest, mis võivad panna neile tarbetult suure halduskoormuse. Mikro-majandusüksuste suhtes tuleks aga siiski kohaldada kõiki siseriiklikke kohustusi pidada arvet nende äritehingute ja finantsolukorra üle.

(6) Arvestades sellega, et äriühingute arv, mille suhtes kehtivad käesolevas direktiivis sätestatud suurskriteeriumid, on erinevates liikmesriikides väga erinev, ning sellega, et mikro-majandusüksuste tegevus ei mõjuta või mõjutab vähe piiriülest kaubandust ja siseturu toimimist, peaksid liikmesriigid käesolevat direktiivi siseriiklikul tasandil rakendades arvestama nende kriteeriumide erinevat mõju.

(7) Liikmesriigid peaksid nõukogu direktiivi 78/660/EMÜ⁽⁴⁾ kontekstis mikro-majandusüksustele kehtiva korra rakendamise viisi või vajadust kaaludes arvestama oma riigi turu eriomaseid tingimusi ja vajadusi.

(8) Mikro-majandusüksused peavad arvestust pidama aruandeaastaga seotud tulu ja kulu üle, sõltumata sellise tulu või kulu saamise või maksmise kuupäevast. Kirjete „ettemaksed ja viitlaekumised” ja „viitvõlad ja ettemakstud tulu” kajastamine võib aga mikro-majandusüksustele koormav olla. Seetõttu tuleks lubada liikmesriikidel vabastada mikro-majandusüksused kõnealuste kirjete kajastamisest ainult niivõrd, kuivõrd selline vabastus on seotud muu kuluga kui tooraine ja tarvikute hind, väärtuse täpsustused, tööjõukulud ja maksud. Sel viisil on võimalik vähendada halduskoormust, kuna koostatakse suhteliselt lühike bilanss.

(9) Raamatupidamise aastaaruannete avaldamine võib olla mikro-majandusüksuste jaoks koormav. Samal ajal peavad liikmesriigid tagama käesoleva direktiivi täitmise. Seetõttu peaks liikmesriikidel olema lubatud vabastada mikro-majandusüksused üldisest avaldamise nõudest, tingimusel et bilansis sisalduv teave esitatakse nõuetekohaselt vastavalt siseriiklikule õigusele vähemalt ühele määratud pädevale asutusele ja et see teave edastatakse

⁽¹⁾ ELT C 317, 23.12.2009, lk 67.

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi 10. märtsi 2010. aasta seisukoht (ELT C 349 E, 22.12.2010, lk 111) ja nõukogu 12. septembri 2011. aasta esimese lugemise seisukoht (ELT C 337 E, 18.11.2011, lk 1). Euroopa Parlamendi 13. detsembri 2011. aasta seisukoht (Euroopa Liidu Teatajas seni avaldamata) ja nõukogu 21. veebruari 2012. aasta otsus.

⁽³⁾ ELT L 124, 20.5.2003, lk 36.

⁽⁴⁾ EÜT L 222, 14.8.1978, lk 11.

ettevõtlusregistrile, et taotluse korral oleks sellest võimalik saada ärakiri. Sel juhul ei kohaldataks direktiivi 78/660/EMÜ artiklis 47 sätestatud kohustust avaldada raamatupidamisdokumendid vastavalt direktiivi 2009/101/EÜ⁽¹⁾ artikli 3 lõikele 5.

- (10) Käesoleva direktiivi eesmärk on võimaldada liikmesriikidel luua mikro-majandusüksustele lihtne finantsaruandluse keskkond. Õiglase väärtuse kasutamine võib tingida vajaduse avaldada üksikasjalikku teavet, et selgitada, millisel alusel määrati teatud kirjade õiglane väärtus. Arvestades, et mikro-majandusüksustele kohaldatav kord sätestab andmete väga piiratud avaldamise raamatupidamisaruannete lisades, ei teaks mikro-majandusüksuste raamatupidamisaruannete kasutajad, kas kasumiaruandes ja bilansis esitatavad summad põhinevad õiglasel väärtusel või mitte. Kasutajatele kindluse tagamiseks ei tohiks liikmesriigid seetõttu lubada ega nõuda, et käesoleva direktiivi raames võimaldatavaid vabastusi kasutavad mikro-majandusüksused kasutaksid oma raamatupidamisaruannete koostamise alusena õiglast väärtust. Mikro-majandusüksused, kes soovivad või vajavad õiglase väärtuse kasutamist, saavad seda endiselt teha, kasutades mõnda teist käesolevas direktiivis sätestatud korda, kui liikmesriik lubab või nõuab sellise korra kasutamist.
- (11) Otsustades selle üle, kas ja kuidas tuleks direktiivi 78/660/EMÜ kohaldamisalas rakendada mikro-majandusüksustele kehtivat korda, peaksid liikmesriigid tagama, et nõukogu direktiivi 83/349/EMÜ⁽²⁾ (mis käsitleb konsolideeritud aastaaruandeid) alusel konsolideeritavatel mikro-majandusüksustel oleksid selleks piisavalt üksikasjalikud raamatupidamisandmed ning et selles direktiivis sätestatud erandid ei mõjuta konsolideeritud aastaaruannete koostamise kohustust vastavalt direktiivile 83/349/EMÜ.
- (12) Kuna käesoleva direktiivi eesmärki, nimelt vähendada mikro-majandusüksuste halduskoormust, ei suuda liikmesriigid piisavalt saavutada ning seetõttu on seda parem saavutada liidu tasandil, võib liit võtta meetmeid kooskõlas Euroopa Liidu lepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealusel artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev direktiiv nimetatud eesmärgi saavutamiseks vajalikust kaugemale.

- (13) Seetõttu tuleks direktiivi 78/660/EMÜ vastavalt muuta,

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. septembri 2009. aasta direktiiv 2009/101/EÜ (tagatiste kooskõlastamise kohta, mida liikmesriigid äriühingu liikmete ja kolmandate isikute huvide kaitseks Euroopa Liidu toimumise lepingu artikli 54 teises lõigus osutatud äriühingutelt nõuavad, et muuta sellised tagatised võrdväärseteks) (ELT L 258, 1.10.2009, lk 11).

Märkus: direktiivi 2009/101/EÜ pealkirja on muudetud, et võtta arvesse EÜ asutamislepingu artiklite numeratsiooni muutumist vastavalt Lissaboni lepingu artiklile 5; esialgne viide oli asutamislepingu artikli 48 teine lõik.

⁽²⁾ EÜT L 193, 18.7.1983, lk 1.

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA DIREKTIIVI:

Artikkel 1

Direktiivi 78/660/EMÜ muutmine

Direktiivi 78/660/EMÜ muudetakse käesolevaga järgmiselt.

- 1) Lisatakse järgmine artikkel:

„Artikkel 1a

1. Liikmesriigid võivad kooskõlas lõigetega 2 ja 3 sätestada erandeid teatavatest käesolevas direktiivis sätestatud kohustustest äriühingute suhtes, mis oma bilansipäeval ei ületa kahte kolmest järgnevast kriteeriumist (mikro-majandusüksused):

a) bilansimaht: 350 000 eurot;

b) netokäive: 700 000 eurot;

c) keskmine töötajate arv aruandeaasta jooksul: 10.

2. Liikmesriigid võivad vabastada lõikes 1 osutatud äriühingud mõnest alljärgnevast kohustusest või kõigist nimetatud kohustustest:

a) kohustus kajastada kirjeid „ettemaksed ja viitlaekumised” ning „viitvõlad ja ettemakstud tulu” vastavalt artiklitele 18 ja 21;

b) kui liikmesriik kasutab käesoleva lõike punktis a nimetatud võimalust, võib ta lubada nendel äriühingutel ainult lõike 3 punkti b alapunktis vi osutatud muude kulude puhul kalduda kõrvale artikli 31 lõike 1 punktist d kirjade „ettemaksed ja viitlaekumised” ja „viitvõlad ja ettemakstud tulu” kajastamisel, tingimusel et see asjaolu avaldatakse raamatupidamisaruannete lisades või käesoleva lõike punkti c kohaselt bilansi lõpus;

c) kohustus koostada raamatupidamisaruannete lisad vastavalt artiklitele 43–45, tingimusel et bilansi lõpus avaldatakse käesoleva direktiivi artiklis 14 ja artikli 43 lõike 1 punktis 13 ja direktiivi 77/91/EMÜ^(*) artikli 22 lõikes 2 nõutav teave;

d) kohustus koostada tegevusaastaaruanne vastavalt käesoleva direktiivi artiklile 46, tingimusel et direktiivi 77/91/EMÜ artikli 22 lõikes 2 nõutav teave avaldatakse raamatupidamisaruannete lisades või vastavalt käesoleva lõike punktile c bilansi lõpus;

e) kohustus avaldada vastavalt artiklitele 47–50a aastaaruandeid, tingimusel et nendes sisalduv teave bilansi kohta esitatakse nõuetekohaselt vastavalt siseriiklikule õigusele vähemalt ühele asjaomase liikmesriigi poolt määratud pädevale asutusele. Kui pädev asutus ei ole keskregister, äriregister või äriühingute register, nagu osutatud direktiivi 2009/101/EÜ (**) artikli 3 lõikes 1, peab pädev asutus edastama esitatud teabe registrile.

3. Liikmesriigid võivad lubada lõikes 1 osutatud äriühingutel

a) koostada lühendatud bilansi, milles on asjakohastel juhtudel eraldi välja toodud vähemalt artiklites 9 ja 10 esitatud tähtedega tähistatud kirjed. Kui kohaldatakse lõike 2 punkti a, siis jäetakse bilansist välja artikli 9 skeemi aktiiva rubriik E ja passiva rubriik D või artikli 10 skeemi rubriigid E ja K;

b) koostada lühendatud kasumiaruande, milles on asjakohastel juhtudel eraldi välja toodud vähemalt järgmised kirjed:

i) netokäive;

ii) muu tulu;

iii) tooraine ja tarvikute maksumus;

iv) tööjõukulud;

v) väärtuse täpsustused;

vi) muud kulud;

vii) maksud;

viii) kasum või kahjum.

4. Liikmesriigid ei luba ega nõua jao 7a kohaldamist mikro-majandusüksustele, mis kasutavad vähemalt üht lõigetes 2 ja 3 sätestatud vabastust.

5. Lõikes 1 osutatud äriühingute suhtes loetakse, et lõigete 2, 3 ja 4 kohaselt koostatud raamatupidamise aastaaruanded annavad artikli 2 lõikes 3 nõutava õige ja õiglase ülevaate ning sellest tulenevalt ei kohaldata selliste raamatupidamisaruannetele artikli 2 lõikeid 4 ja 5.

6. Kui äriühing oma bilansipäeval ületab või lakkab ületamast lõikes 1 sätestatud kolmest kriteeriumist kahe piirmäära, mõjutab see asjaolu lõigetes 2, 3 ja 4 sätestatud erandi kohaldamist üksnes siis, kui asjaolu esineb nii jooksval kui ka eelnenud aruandeaastal.

7. Nendes liikmesriikides, kus ei ole eurot kasutusele võetud, arvutatakse lõikes 1 esitatud summad omavääringusse ümber vahetuskursside alusel, mis avaldatakse *Euroopa Liidu Teatajas* kõnealuseid summasid sätestava direktiivi jõustumise päeval.

8. Lõike 1 punktis a osutatud bilansimaht hõlmab kas artikli 9 skeemi aktiiva rubriikides A–E osutatud vara või artikli 10 skeemi rubriikides A–E osutatud vara. Kui kohaldatakse lõike 2 punkti a, siis hõlmab lõike 1 punktis a viidatud bilansimaht kas artikli 9 skeemi aktiiva rubriikides A–D osutatud vara või artikli 10 skeemi rubriikides A–D osutatud vara.

(*) Nõukogu 13. detsembri 1976. aasta teine direktiiv 77/91/EMÜ tagatiste kooskõlastamise kohta, mida liikmesriigid äriühingu liikmete ja kolmandate isikute huvide kaitseks Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 54 teises lõigus tähendatud äriühingutelt nõuavad seoses aktsiaseltside asutamise ning nende kapitali säilitamise ja muutmise, et muuta sellised tagatised ühenduse kõigis osades võrdväärseteks (EÜT L 26, 31.1.1977, lk 1). Märkus: direktiivi 77/91/EMÜ pealkirja on muudetud, et võtta arvesse EÜ asutamislepingu artiklite numeratsiooni muutumist vastavalt Amsterdami lepingu artiklile 12 ja Lissaboni lepingu artiklile 5; esialgne viide oli asutamislepingu artikli 58 teine lõik.

(**) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. septembri 2009. aasta direktiiv 2009/101/EÜ tagatiste kooskõlastamise kohta, mida liikmesriigid äriühingu liikmete ja kolmandate isikute huvide kaitseks Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 54 teises lõigus osutatud äriühingutelt nõuavad, et muuta sellised tagatised võrdväärseteks (ELT L 258, 1.10.2009, lk 11). Märkus: direktiivi 2009/101/EÜ pealkirja on muudetud, et võtta arvesse EÜ asutamislepingu artiklite numeratsiooni muutumist vastavalt Lissaboni lepingu artiklile 5; esialgne viide oli asutamislepingu artikli 48 teine lõik.

2) Artikli 5 lõige 1 asendatakse järgmisega:

„1. Erandina artikli 4 lõigetest 1 ja 2 võivad liikmesriigid investimisühingute ja finantsvaldusettevõtjate raamatupidamise aastaaruannete tarvis ette näha spetsiaalsed skeemid, tingimusel et need skeemid annavad neist ühingutest ülevaate, mis on võrdväärne artikli 2 lõikes 3 sätestatuga. Liikmesriigid ei anna artiklis 1a sätestatud vabastusi investimisühingutele ega finantsvaldusettevõtjatele.”

3) Artikkel 53a asendatakse järgmisega:

„Artikkel 53a

Liikmesriigid ei anna artiklites 1a, 11, 27, artikli 43 lõike 1 punktides 7a ja 7b ning artiklites 46, 47 ja 51 sätestatud vabastusi äriühingutele, kellel on lubatud kaubelda oma väärtpaberitega reguleeritud turul direktiivi 2004/39/EÜ artikli 4 lõike 1 punkti 14 tähenduses.”

*Artikkel 2***Ülevõtmine**

1. Liikmesriigid kehtestavad käesoleva direktiivi täitmiseks vajalikud õigus- ja haldusnormid, kui nad otsustavad kasutada direktiivi 78/660/EMÜ artiklis 1a sätestatud võimalusi, võttes eelkõige arvesse liikmesriigi nende äriühingute arvu, millele kõnealuse artikli lõikes 1 sätestatud suuruskriteeriumid laienevad. Liikmesriigid teatavad komisjonile viivitamata nende sätete teksti.

Kui liikmesriigid need normid vastu võtavad, lisavad nad nendesse või nende ametliku avaldamise korral nende juurde viite käesolevale direktiivile. Sellise viitamise viisi näevad ette liikmesriigid.

2. Liikmesriigid edastavad komisjonile käesoleva direktiiviga reguleeritavas valdkonnas nende poolt vastu võetavate põhiliste siseriiklike õigusnormide teksti.

*Artikkel 3***Aruandlus**

Hiljemalt 10. aprillil 2017 esitab komisjon Euroopa Parlamendile, nõukogule ning Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele

aruande mikro-majandusüksuste olukorra kohta, võttes eelkõige arvesse olukorda liikmesriikide tasandil nende ühingute arvu osas, mis vastavad suuruskriteeriumile, ja halduskoormuse vähenemist tulenevalt avaldamiskohustusest vabastamisest.

*Artikkel 4***Jõustumine**

Käesolev direktiiv jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

*Artikkel 5***Adressaadid**

Käesolev direktiiv on adresseeritud liikmesriikidele.

Strasbourg, 14. märts 2012

Euroopa Parlamendi nimel
president
M. SCHULZ

Nõukogu nimel
eesistuja
N. WAMMEN